

ROTTERDAM

Jihadist Samir A. weer opgepakt

De Fiod heeft eind juni de voor terrorisme veroordeelde Samir A. (33) uit Rotterdam aangehouden. Hij wordt onder meer verdacht van financiering van terrorisme. De Fiod vermoedt dat Samir A. geld aanneemt van familieleden en bekenden van vrouwen die naar het Midden-Oosten zijn gereisd om deel te nemen aan de gewelddadige jihad, al dan niet met een echtgenoot en minderjarige kinderen. Een aantal van hen verblijft nu in kampen. Het geld zou aan de vrouwen in

het Midden-Oosten zijn verstuurd via een andere verdachte, die zich vermoedelijk bezighoudt met witwassen en hawalabankieren, een informeel banksysteem in de moslimwereld. Het hawalabankieren is vermoedelijk uitgevoerd zonder vergunning. Advocaat Tamara Buruma ontkent de aantijgingen. „Er is geen enkel bewijs dat mijn cliënt terreurorganisaties heeft ondersteund. Hij heeft alleen Syrische vrouwen en kinderen in nood geholpen.”

DEN HAAG

Ambassadeur VS op de fiets

Pete Hoekstra, de Amerikaanse ambassadeur in Nederland, begint morgen met een fietstocht door alle Nederlandse provincies. De tocht van 650 kilometer is onderdeel van het initiatief 'Echte Vrienden' van de Amerikaanse ambassade, om zo in aanraking met meer Nederlanders te komen.

TAIPEI

Ex-president Taiwan dood

De voormalige Taiwanese president Lee Teng-hui is op 97-jarige leeftijd overleden. Hij geldt als grondlegger van de open democratie op het eiland.

BILTHOVEN

Waarschuwing voor smog

In het midden en zuiden van het land kan vanmiddag en aan het begin van de avond smog voorkomen. Mensen kunnen daarvan gaan hoesten en kortademig worden. De klachten van astmapatiënten kunnen erger worden, waarschuwt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

BETROKKENHEID OVERHEID ADOPTIES 1967-1998

Geadopteerden

Het onderzoek naar de rol van de Nederlandse staat bij illegale adopties ligt onder vuur. Geadopteerden en deskundigen hebben geen vertrouwen in de aanpak van de commissie. Verslagen kloppen niet, vragen over de overheid blijven uit en een tevredenheidsenquête wekt wrevel.

Tonny van der Mee
Gea Mollema

Den Haag

Minister Sander Dekker (Rechtsbescherming) stelde eind 2018 de commissie 'Onderzoek interlandelijke adoptie in het verleden' in. Die moet de rol van de Nederlandse overheid bij illegale adopties uit Brazilië, Sri Lanka, Bangladesh, Colombia en Indonesië in de periode 1967-1998 bekijken.

Aanleiding voor het onderzoek zijn documenten die Patrick Noordoven via de Wet Openbaarheid van Bestuur boven tafel kreeg. Noordoven werd begin jaren 80 net als tientallen andere kinderen illegaal uit Brazilië gehaald. De documenten bevatten volgens Dekker 'concrete aanwijzingen' voor 'actieve betrokkenheid' van Nederlandse diplomaten en ambtenaren.

In de vijf te onderzoeken landen zijn veel baby's met vervalste geboortepapieren 'geadopteerd'. Dat gebeurde vaak zonder medeweten en toestemming van de biologische ouders. De Nederlandse overheid werkte daarsoms aan mee of verzuimde in te grijpen. Dat bemoeilijkt de eventuele latere zoektocht van de kinderen naar hun ouders.

Belangenorganisaties van geadopteerden hebben net als deskundigen twijfels over de insteek van het onderzoek en de onafhankelijkheid van de commissie, die bestaat uit Tjibbe Joustra, Bert-Jan Houtzagers en Beatrice de Graaf.

Joustra had in zijn vorige functies als voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding nauwe banden met het ministerie van Veiligheid en Justitie. Houtzagers verdedigde als landsadvocaat twintig jaar lang de Nederlandse staat in grote rechtszaken. „Men dekt altijd het ministerie waarvoor men gewerkt heeft”, zegt René Hoksbergen, emeritus hoogleraar adoptie.

Niet vrijuit spreken

Diverse organisaties hebben tevergeefs bezwaar gemaakt tegen de benoeming van de twee en de schijn van partijdigheid. Ze vrezen dat geadopteerden niet vrijuit durven spreken, omdat sommigen bezig zijn met rechtszaken tegen de staat.

Volgens Ina Hut, oud-directeur van Wereldkinderen, is de rol van de overheid bij adopties al jaren 'zeer gekleurd'. Zij nam in 2009 ontslag bij de bemiddelingsorganisatie

DE COMMISSIE

► De commissie 'Onderzoek interlandelijke adoptie in het verleden' bestaat uit (vanaf links) Tjibbe Joustra, Beatrice de Graaf en Bert-Jan Houtzagers. FOTOS ANP/ILJA KEIZER, RAAD VAN STATE

Luister vandaag vanaf 14:00 uur naar de enige echte Top 40 op Qmusic met Domien Verschuuren.

Alles over de Top 40, Top 40 TV, nieuws, songteksten en interviews vind je op Top40.nl

■ In de vorige eeuw arriveerden tal van geadopteerde baby's op Schiphol. De commissie moet onderzoeken in welke gevallen sprake is van misstanden.

FOTOS: HOLLANDSE HOOGTE, NOS

ontevreden over onderzoek

nadat de overheid haar onderzoek naar dubieuze adopties uit China had tegengehouden onder dreiging van het intrekken van de vergunning. „Dan is het helemaal vreemd dat een voormalige landsadvocaat, die jarenlang de overheid verdedigde, zitting heeft in deze commissie. Als een slager die zijn eigen vlees keurt.”

Er bestaat geen externe begeleidingscommissie of tussenrapportage, iets waar de

“
In mijn conceptverslag stond dat ik vertrouwen heb in de commissie, terwijl ik mondeling en schriftelijk het tegendeel verklaard heb

– Patrick Noordoven

Tweede Kamer om vroeg. „Hoe transparant en zuiver is dit onderzoek?“, vraagt Chamila Sepenwoolde van United Adoptees International zich af. „We zijn bang dat zaken onder het tapijt worden geveegd. Op basis van de feiten en bewijzen kan de staat niet zeggen dat er niks gebeurd is. We denken dat ze inzetten op *damage control* en de verantwoordelijkheid afschuiven op de landen van herkomst.”

Een uitgezette enquête versterkt het wantrouwen. De vragen gaan vooral over het welzijn van geadopteerden. „Hoe gelukkig je bent, heeft niets te maken met een onderzoek naar de rol van de staat bij illegale adopties”, zegt Marcia Engel (Plan Angel), die met vervalste geboortepapieren uit Colombia is gehaald. „Ik ben een zeer gelukkig mens, maar ik ben geen gelukkig mens als ik hoor hoe mijn adoptie tot stand is gekomen. Het recht op identiteit is ons ontnomen.”

Enkele sleutelfiguren, zoals Patrick Noordoven, zijn alleen door twee vooronderzoekers gehoord. Sommige gespreksverslagen zijn op essentiële punten ‘volstrekt onjuist’, aldus Noordoven. „In mijn conceptverslag stond dat ik vertrouwen heb in de commissie, terwijl ik mondeling en schriftelijk het tegendeel verklaard heb.”

Tot nu toe zijn slechts vier geadopteerden door de commissie zelf gehoord. Daarbij is met geen woord gesproken over de rol van de overheid, zeggen Kana Verheul (Shapla Community) en Dewi Deijle (Mijn Roots), die vorige week een gezamenlijke hoorzitting hadden.

Volgens Verheul, die ontdekte dat haar geboortepapieren uit Bangladesh vervalst zijn, speelt het traditionele sentiment

REACTIE

‘Commissie bepaalt aanpak’

De samenstelling van de commissie is de verantwoordelijkheid van voorzitter Tjibbe Jousstra, zegt minister Sander Dekker (foto).

Ook de opzet, onderzoeksmethode en selectie van mensen die gehoord worden, bepaalt de commissie zelf. Informatie over de actieve betrokkenheid van overheidspersoneel neemt Dekker ‘zeer serieus’. „Omdat het aanwijzingen zijn en geen concreet bewijs, is er onderzoek nodig om te bekijken in hoeverre dit ook daadwerkelijk heeft plaatsgevonden”, zegt zijn woordvoester.

De commissie geeft lopende het onderzoek geen commentaar op de kritiek. De enquête is uitgezet om een zo volledig mogelijk beeld te kunnen geven van de tevredenheid en behoeften van geadopteerden. Het archiefonderzoek heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen, waardoor het eindrapport pas in februari 2021 verschijnt.

– adoptie is iets goeds – een rol. „Ik ben bang dat de uitkomsten van de enquête niet in het juiste perspectief worden geplaatst. Als je me drie jaar geleden had gevraagd of adoptie iets moois was, had ik ook volmondig ‘ja’ gezegd. Je bent niet bezig met je achtergrond als je veronderstelt dat je papieren kloppen.”

Het onderzoek moet zich richten op de fouten in het systeem, zegt zij. „Sinds 1970 zijn signalen van misstanden in de doofpot gestopt. Natuurlijk komt er ook iets moois voort uit adoptie en hadden ouders goede intenties. Maar dat wordt nu gebruikt om de rol van de overheid te vergoelijken.”

Emeritus hoogleraar Hoksbergen noemt het onderzoek ‘overbodig, zinloos en te beperkt’. „Het is beter om het geld te besteden aan de slachtoffers, door hen te helpen bij het zoeken naar hun biologische ouders.”

Genoeg bewijzen

Er zijn inmiddels genoeg bewijzen, zeggen geadopteerden. In de zogeheten *Brazil Baby Affair* heeft strafrechtelijk onderzoek plaatsgevonden en heeft een Nederlandse juriste verklaard dat zij als vertaalster meewerkte aan illegale adoptiepraktijken op verzoek van de Nederlandse ambassade en consulaten. Daar is nooit iets mee gedaan. Adoptieouders gingen vrijuit.

„De overheid, en dus ook de minister, weet al heel lang dat er duidelijke aanwijzingen zijn dat strafbare feiten zijn gepleegd waarbij Nederlandse ambtenaren betrokken waren”, zegt Noordoven. Minister Dekker beloofde hem in een persoonlijk gesprek documenten vrij te geven waaruit die betrokkenheid van ambtenaren zou blijken. Ook zou hij een vaste contactpersoon krijgen. Dat is allebei niet gebeurd.

Noordoven vindt dat de betrokken adoptieouders die deze baby's valselijk als hun eigen kind opgaven, door de commissie moeten worden gehoord. „Dan wordt de rol van de overheid pas echt duidelijk en kunnen we van het verleden leren, zodat dergelijke misstanden zich nooit meer voordoen.”

KRITIEK KLONK AL EERDER

Het is niet de eerste keer dat een lopend adoptie-onderzoek in opdracht van de overheid kritiek krijgt. Onlangs bood minister Dekker excuses aan

voor fouten bij het onderzoek naar gedwongen adopties in Nederland (1956-1984). In de gespreksverslagen zijn fouten gemaakt en de privacy was niet vol-

doende gerespecteerd. Bovendien voerden afstandsouders gesprekken met medewerkers van stichting Fiom, die betrokken was bij deze praktijken.